

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-523142-IX-910/06/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 28/04/2006 r.

Pan
Marek Kuchciński
Przewodniczący Sejmowej Komisji
Administracji i Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Przewodniczący,

Zwracają się do mnie emeryci i renciści, których pozbawiono świadczenia deportacyjnego ze względu na fakt zamieszkiwania poza granicami kraju.

Świadczenie deportacyjne jest przyznawane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz.U. Nr 87, poz. 395 z późn. zm.). Przepis art. 1 ust. 1 określa, że świadczenie pieniężne, zwane dalej „świadczeniem”, przysługuje osobom, które w okresie podlegania represjom określonym w ustawie były obywatelami polskimi i są nimi obecnie oraz **posiadają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**. Zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, świadczenie przysługuje wyłącznie osobom, które nie mają ustalonego prawa do dodatku:

1) kombatanckiego, określonego w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,

2) za tajne nauczanie, przysługującego na podstawie odrębnych przepisów.

Przepis ust. 3 określa, że osobie uprawnionej równocześnie do świadczenia i do dodatku określonego w przepisach:

1) o ubezpieczeniu społecznym rolników,

zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość w której osoba ta przybywa z zamiarem stałego pobytu.

Ponadto kwestionowany przepis nie jest dostosowany do prawa Unii Europejskiej, której członkiem jest Polska od 1 maja 2004 r. Stanowi on dyskryminację osób obywateli polskich zamieszkujących na innym terytorium państwa członkowskiego Unii. Wydaje się także być niezgodny z Dyrektywą Rady nr 90/365/EWG z 28 czerwca 1990 r. o prawie stałego pobytu osób zatrudnionych i wykonujących działalność zarobkową na własny rachunek, które zakończyły aktywność zawodową. Państwa członkowskie zostały tutaj zobowiązane do przyznania prawa stałego pobytu obywatelom państw członkowskich, którzy pracowali zawodowo jako pracownicy lub samodzielnie oraz członkom ich rodzin, jeśli otrzymują oni rentę, emeryturę lub innego rodzaju świadczenie pieniężne, które jest wystarczające dla uniknięcia bycia ciężarem dla systemu pomocy społecznej kraju goszczącego w trakcie pobytu w nim. W niniejszej sprawie, pozbawianie obywateli polskich świadczeń deportacyjnych może im poważnie utrudniać uzyskanie stałego pobytu. Ponadto kwestionowany przepis stanowi przeszkodę prawidłowej realizacji Dyrektywy Rady nr 90/364/EWG z 28 czerwca 1990 r. o prawie stałego pobytu oraz Dyrektywy nr 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich.

Uwzględniając powyższe i działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.- Dz.U. z 2001 r. Nr 14 , poz. 147), uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego o rozważenie możliwości zainicjowania działań legislacyjnych zmierzających do usunięcia zapisu uzależniającego prawo do otrzymywania świadczenia deportacyjnego od stałego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku.

Łączę wyrazy szacunku

/-/